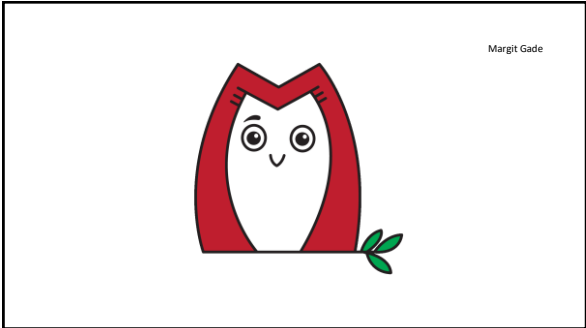

1

Dagens program

Kl. 08.30 - 08.45: Rammen for dagens indhold v. Lis Christiansen

Kl. 08.45 - 10.45: Oplæg v. Margit Gade

Kl. 10.55 - 11.30: Nicolai fra Boulevarden fortæller om fagprøveindsatsen (fm. kombinationsforløb og Adgang fra Midtøstern giver eksempler på sit arbejde med matematikkens fagprøve)

11.30 - 12.15: Frokost

Kl. 12.15 - 14.25: Online- og løst samtalte om (videre)udvikling af egen fagprøvepraksis

14.15 - 15.00: Opsamling, aftaler og afslutning

2

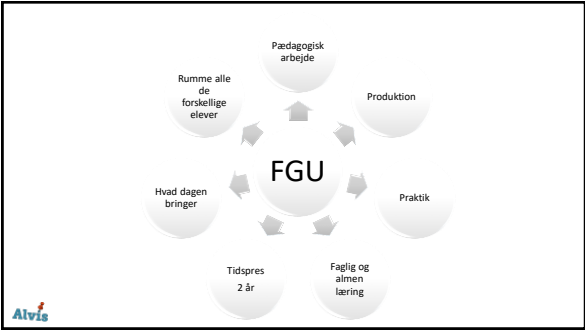
Relationer og god stemning er et vigtigt (måske det vigtigste) fundament for god undervisning

En svær målgruppe

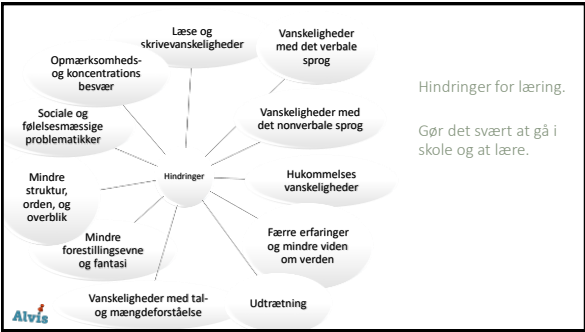
- eleverne er ikke i skoleform og ofte heller ikke i livsform

Det kan være hårdt at være deres underviser – man udtrættes

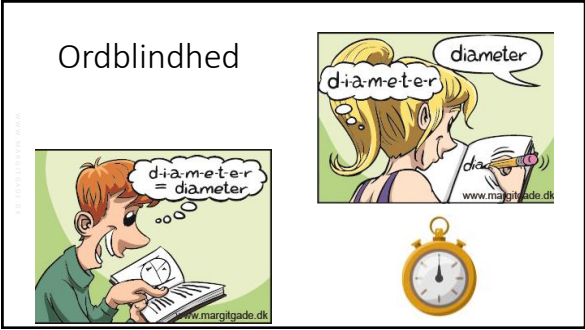
3

4

5

6

Tal-blindhed

Svært ved at automatisere tal, antal og størrelser samt fastholde og anvende matematiske færdigheder.

Mængdeforståelse
Koblingen mellem tal og mængdeforståelse

7

Alle vanskeligheder kan stå alene og alle vanskeligheder kan komme i alverdens kombinationer.

8

Sprogets (ord) betydning

- Tale sammen
- Tænke
- Udvikle og lære
- Forfine og nuancere
- Huske
- Reflektere

9

Barnets sproglige udvikling

- Fra 1 år til 2 år
"Ordsamlersstadiet". Barnet udvider sit ordforråd, lærer hvad ordene betyder og lærer, hvordan de bruges.
- 12-3 år
Forstå og udføre handlinger med to led, som fx at lægge dukken i seng. Barnet bruger ofte kun to og tre-ords sætninger.
- 13-4 års alderen
Sproget til at fantasere med.
Barnet kan løsrive sproget fra situationen og bruge sproget i leg i samspil med andre børn. Barnet taler stort set rent, og sætningsopbygningen er stort set korrekt.
- 4-5 år Sortere genstande i kategorier, når de har genstanden i hånden (billede eller den konkrete ting), men ofte vil de have svært ved det, hvis de blot hører en genstand benævnt.
- 4-5 år Udvendigt perspektiv til sproget.
Kan tale om ord og forklare uden visuel støtte. Børn i denne alder skal have mulighed for at afprøve og udvikle deres sprog i forskellige situationer.
- Og hertil kommer den sproglige bevidsthed dvs. at kunne reflektere over sprogets form og indhold er vigtigt i forhold til barnets sprogudvikling.

10

Tankeeksperiment

Hvis man ikke kan give udtryk for tanker, følelser, meninger og behov gennem ord

-hvad gør man så?

-hvad sker der så?

11

Tankeeksperiment

Hvordan bliver ens læring – hvis man ikke har et sprog for ens viden?

12

Tankeeksperiment

Hvordan får man uddannelse og job uden et sprog?

Hvem får jobbet?

Hvad sker der så?

13

Tankeeksperiment

Hvordan bliver man en del af sociale fællesskaber uden et sprog?

- hvad gør man så?

- hvad sker der så?

14

AMALIE

• "gå rundt og klædt ud som en russisk roulette"

• "men når vi så kommer til sproget"

15

Sproget

16

DLD
(Developmental language disorder),

DLD blev i 2019 anerkendt som en **diagnose** af WHO

Udviklingsmæssig sprogforstyrrelse - vanskeligheder med at lære og bruge sprogfærdigheder

- Elevens egen sprogproduktion
- Elevens forståelse af andres sprog bl.a. beskeder og fagsprog

Indvirker både på det mundtlige sprog og det skriftlige

Har stor indvirkning på elevens selvopfattelse

17

Udtale

18

Ordforråd

Eller strømmen af ord

- Hvad betyder gennemsnit?
- Hvad er en median?
- Et kilogram?

19

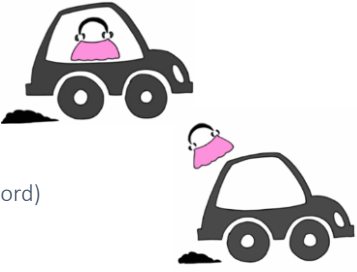
Ordenes rækkefølge

20

De små ord
(især forholdsord)

21

Fastholde eller huske

Hvordan var det nu det var:

- advokado
- diskopolaps
- hængklæder

Eller helt glemme ordet

22

Ordet er der

- men det tager tid at finde det frem

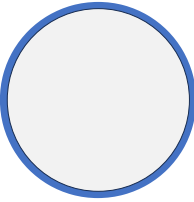

23

At forstå i konteksten

” Bestem cirkelns omkreds”

24

At forstå det mellem linjerne

"Jeg sidder og kigger ud af vinduet, mens jeg ridser i mit skrivebord med en passer. Mor laver mad nedenunder, kan jeg høre. Far er vist nok udenfor et sted. Han smækkede med døren. Vi skal have brændende kærlighed, kan jeg lugte. Det kan jeg ikke lide. Det kan far heller ikke"

Eksempel hentet fra: Ind i dansk

25

FORVEKSLINGER

- "Vi er som kop og kande"
- "det var hele recepten"
- "Jeg er ikke gået ned i det sorte kul"

26

Nyt fokus i sprogudvikling

- Vi fødes med at kunne tænke i billeder
- Efterhånden lærer vi at forstå sprog
- Så lærer vi at sige ord og derefter at tale
- Så lærer vi at tænke med ord.
- At tænke nonverbalt og at tænke verbalt

27

Fra at tænke i billeder – til at tænke i ord

Til at føre en indre monolog med sig selv

Anendofasi

28

Indre monolog kontra at tænke i indre scenarier

Verbale

Non-verbale

Verbale

Non-verbale

Verbale

Non-verbale

Verbale

Non-verbale

29

Remediering

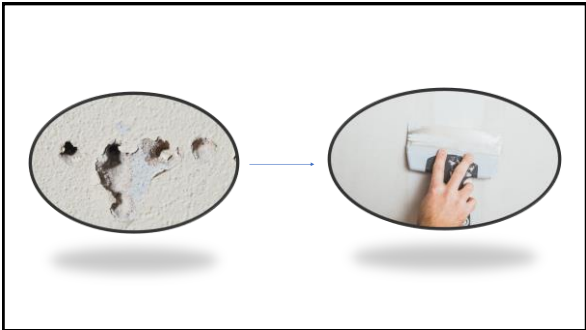
Remediering vil sige, at man genskaber og/eller omstrukturerer indholdet fra ét medie til et andet.

Alvis

30

31

32

Hvorfor remediering

- Får gentaget stoffet
- Tænke en ekstra gang over stoffet
- Forstå
- Skabe orden
- Få overblik
- Fæstne sig ved det vigtigste
- Med egne ord
- Et produkt som fastholder "det jeg lærte"

- stoffet er blevet mit.

33

Det liggende whiteboard

Momentnøgle

Donkraft

– tøm genstanden for ord

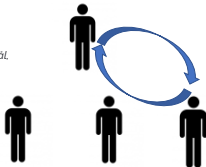
- Sig det efter mig: Momentnøgle

34

At øve sproget gennem dialog og
"filosofiske" samtaler.

IRE-samtaler

Initiativet udgår fra læreren, der stiller et spørgsmål,
der gives Respons fra en elev,
hvorefter læreren Evaluerer elevsvaret.

35

Åbn Snakken med et reelt åbent spørgsmål
(et der er flere svar på og Gentag det samme spørgsmål et par gange
undervejs)

Træk dig ud af snakken – Vær Facilitator

Brug forskellige spørgeteknikker til at få eleven til at forklare sine tanker
bedst muligt

Undgå korrekthedsfeedback

Tilbyd taletid til elever som ikke af sig selv byder ind

36

Mads og monopoliet

https://youtu.be/OP_mg3yG66A?si=c5PiTvWbiopUy2bW

Lyt

Vi samler op – hvad hørte vi

Samtalekort med hjælp til spørgsmål og svar

37

Dilemmaer - næsten ufarlige

Reklameringen
Du skal reklamere en computer, du netop havde købt på et helt nyt godt tilbud. Computeren, der normalt kostede 15.000 kroner, var på købsdokumentet nedsat til 10.000 kroner.
Mærkedamen er ung, sød og venlig, og du lægger mærke til, at hun bærer et bånd, hvorpå der står, at hun er ryg i job.
Hun giver dig 15.000 kroner tilbage, hvilket jo er 5.000 kroner mere end du egentlig skulle have. Du er vidende om, at chatten på arbejdspladsen er temmelig streng over mennesker, som drevs, og blev det oplyst, ville det måske koste hendes stilling.
Tager du imod de ekstra penge, og sætter den unge pige i risiko for at miste sit arbejde?

Overfyldt redningsbåd
Du befinder dig i en redningsbåd med 30 personer, men den er kun skabt til at rumme 7. Båden er for tung at ro og vil med alskenhed synke, og dermed vil alle drukne. Du kan redde nogle af menneskene i redningsbåden ved at smide de svageste som ikke kan ro over bord.
Vil du ofre de svageste for at du selv og nogle af de andre overlever?

Ønsket om at dø
Din ven har lide af en uhelbredelig sygdom, som gør, at han har konstante smerter. En dag beslutter faren sig for, at han meget gerne vil dø og han beder sin søn om hjælp til det. Din ven ved at det er ulovligt at hjælpe andre til at dø, men samtidig er det ubærligt at se sin far lide på den måde.
Hvad vil du sige din ven?

38

Hvad lavede vi i går?

Hellere:

I går prøvede du at skifte dæk.
Hvad var det første du skulle gøre?

39

Relationer og god stemning er et vigtigt (måske det vigtigste) fundament for god undervisning

En svær målgruppe

- eleverne er ikke i skoleform og ofte heller ikke i livsform

Det kan være hårdt at være deres underviser – man udtrættes

40

Hukommelsesvanskeligheder så kan det være svært at:

- lære nye ting og huske dem – specielt nye begreber
- huske instruktioner eller opgaver, der skal laves
- huske, hvad der er læst
- fastholde overblik - hvad er jeg i gang med
- fastholde et forløb i tankerne
- svare rigtigt
- huske daglige aktiviteter og det man skal have med: Bøger, computer, boksar mm.
- opføre meningsfulde enheder - eleven har ofte en sammenhængende viden, svært at deltage i samtaler og diskussioner i klassen
- genkende eller huske sociale mønstre – føre til sociale konflikter
- huske, hvad der tilhører hvem
- at holde koncentrationen – sætter ud for ikke at overbulae hjemm - dagdrømmer

41

Hjælp til orden

- i tankerne
- i arbejdet
- i computeren
- i tasken
- i porte folien

Vær tydelig og vis eksempel på

- få eleven til at vise, hvordan eleven vælger at gøre det

Samtal om det.

42

Hvad hedder den? - **Det** her er en ...

Andre navne? - **Man** kalder den også for en ...

Hvad bruger man den til? - **Man** bruger den til at ...

Hvordan bruger man den? - **Når** man ... så skal man ...

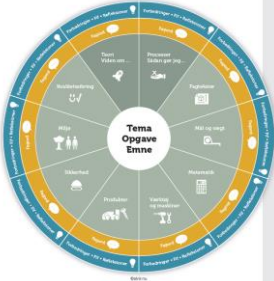
Andet vigtigt. Fx sikkerhed eller vedligeholdelse - **Det** er vigtigt at...

43

Afgræns arbejdet

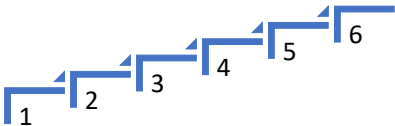
Opgever behøver ikke afspejle hele arbejdet

VÆRKSTEDSMODELLEN

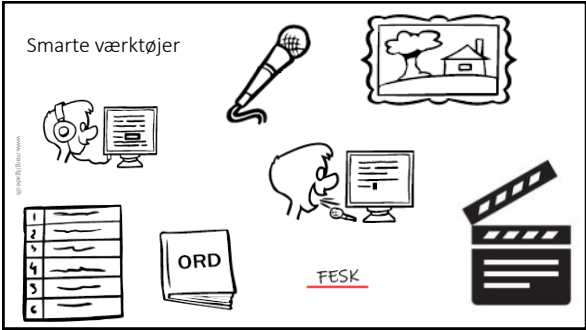

44

Processen – forventninger til elevens arbejde

45

46

47

48

3 korte videoer om ...
Lærers version

Lav 3 korte videoer om emnet:

Filmerne skal hedde:

1.

2.

3.

Maks 15 minutt pr. film

49

Elevers version

3 korte videoer om ...

Titel

Titel

Titel

50

Refleksion

Titel

Navn

Motiverte eller ikke

Fagfærd

Etik

Sikkerhed

Refleksjon og elev rolle

Kommunikasjon

Samling, samarbeid og ferdigheter

51

Afslutning

Gennem et afsluttet mail derne opgaver, har jeg hørt at ...
Jeg har hørt med mig at ...

Jeg har hørt en anden opgave ...
... som betyder ...
... som betyder ...

Jeg synes (ikke), jeg har været nok med mig at ...
Jeg er bare blevet bedre (jeg er ikke blevet bedre) at ...

Undersøgelse der der, at ...
det er at jeg har været ...

Jeg er (ikke) (ikke) (ikke) (ikke) (ikke) (ikke) (ikke) (ikke) ...
Min lærer er (ikke) (ikke) (ikke) (ikke) (ikke) (ikke) (ikke) (ikke) ...
Min lærer feedback har (ikke) (ikke) (ikke) (ikke) (ikke) (ikke) (ikke) (ikke) ...

52

Vejleder tools

Hvad? Hvem? Hvordan?

© margitgade.dk

53

Makkersnak

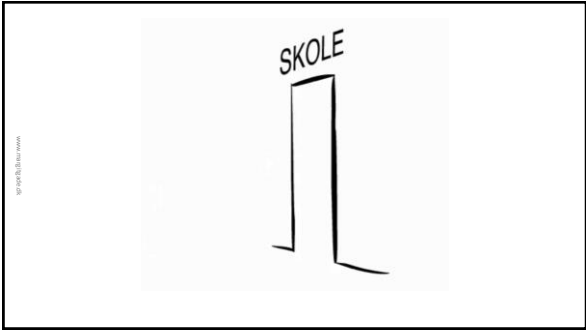
Hvad har inspireret dig i dag?
Er der noget du har lyst til at afprøve i din undervisning?

Filosofiske samtaler (Anti-IRE)
Dilemmaer
Oplæg rund om bordet
Whiteboard bordet
Billedkort
Spørgsmål og svarkort
3 vigtige om ...
3 korte film om ...
Instruktion
Bento - den japanske madpakke
Powerpoint
Refleksion

Hjælp til orden
Gentag efter mig: ...
At optage sin tale (podcast)
At vise processen tydeligt
Remediering
Vejledertools
At guide læringen
Visuel støtte

54

18

55

56
